

MARGES i FRONTERES

DE JORDI LAFON

01 caminada simultània transfronterera
05 i 06 d'octubre de 2013

01 trobada al Puig Neulós
36 Km des de Perpinyà
36 Km des de Figueres

48 bols de fang per soterrar
01 ritual, un viatge, una experiència

SUMARI

PROJECTE **MARGES I FRONTERES**

PRESENTACIÓ
DESCRIPCIÓ
PRODUCCIÓ
PRESSUPOST
CURRÍCULUM
CARTES DE RECOMANACIÓ

Ingràvid
Nau Còclea
ACVic

ANNEX

Deriva Mussol: experiència artística que contextualitza el caminar com a plataforma d'intervenció en l'espai públic urbà, rural o natural de la que Jordi Lafon és membre fundador.

DADES PERSONALS

Jordi Lafon
C. de la Riera, 20 2n
08500 de Vic
Tel. 93 883 24 80 – 647 433 250
aigua@lafonrierola.net
www.lafonrierola.net

PRESENTACIÓ

El jardiner, arquitecte paisatgista, botànic, entomòleg i assagista francès Guilles Clément al seu llibre Manifest del tercer paisatge, suggereix: “*Considerar els límits com un gruix i no com un traç. Veure el marge com un territori d’investigació de riqueses a l’encontre de mitjans distints i assajar la impressió i la profunditat com a forma de representació del Tercer paisatge*”. El Tercer paisatge definit per Clément com “un espai situat als marges, localitzat als racons oblidats de la cultura, a les voreres dels boscos i al llarg de les carreteres i dels rius”.

Si recuperem la idea de Clément de no considerar els límits (la frontera) com una línia divisòria, sinó com un espai més ampli, capaç de generar oportunitats, ens situa davant d’un gran territori i un nou context des d’on articular sinergies entre els llocs i les persones, per assajar una manera de mirar, de pensar i de fer diferent.

Apel·lant a la presentació conceptual del curs del Festival Ingràvid de 2012, al que vaig assistir, “L’art als marges: les perifèries de Figueres i Perpinyà” on es descriuen com a ciutats marcades per la condició de frontera i a la voluntat d’acostar-les física i simbòlicament, es proposa des del projecte “Marges i Fronteres” una caminada i un encontre dins la línia divisòria (la frontera), els dies 5 i 6 d’octubre de 2013.

El fet de caminar rebel·la múltiples experiències culturals en relació al territori perquè abasta els àmbits social, polític i econòmic. Aquest fet assenyala un flux humà continu entre els llocs, originat per diverses raons. El moviment, el trasllat transfronterer, sovint ha significat la supervivència d’aquelles persones que van interioritzar el fet de caminar com una acció protectora, semblant al sentiment d’estar a casa, la casa tranquil·la i estable, com el retorn al niu que protegeix. Però, caminar endavant en aquestes circumstàncies també es fa amb contracor, perquè paradoxalment, es deixa una casa enrera.

Amb aquest projecte es vol recrear la simbiosi entre l’home i la seva capacitat de caminar per anar a l’encontre de la vida, malgrat les dificultats. I també es vol retre un homenatge a totes les persones que van caminar, i que encara caminen entre fronteres per assolir els drets fonamentals de la vida.

DESCRIPCIÓ

Prenent com a referència el fet de caminar com a pràctica estètica, per tal d'aprofitar les accions i conseqüències que se'n deriven, com és l'experiència dels participants en relació al territori i el vincle que es crea entre ells, es proposa dos caminades en grup entre Figueres i Perpinyà. Els caminants aniran uns a l'encontre dels altres. Un grup sortirà caminant des de Figueres cap a la frontera fins el punt de la carena del Puig Neulós, i l'altre grup sortirà caminant des de Perpinyà fins al mateix punt de la carena. Es tracta de promoure un viatge en grup i a peu, fer nit als pobles de les dues bandes de la faldilla de la muntanya i, al dia següent pujar les carenes per trobar-se amb l'altre grup. És una experiència que es pot fer en família, amb persones que puguin caminar uns 36 km. en dos jornades.

En el mapa de les dues caminades es faran uns senyals periòdics que marcaran el recorregut. Seran punts gravats en GPS que indicaran unes aturades en el camí per tal de fer l'acció de soterrar, cada vegada, un bol de fang. Aquest objecte secular, símbol de la mixtura entre el plat i el got, actua com a mínima representació del fet domèstic, un espai de desig en el context dels èxodes transfronterers. El bol, que és la casa, el niu, el nostre lloc on viure i ésser, ens permet representar un ritual carregat de sentit lligat al territori. Els bols no estaran cuits per facilitar la seva posterior dissolució amb la terra.

Si caminar pot esdevenir un acte transcendent i poètic en si mateix, i el ritual de soterrar els bols també, amb la unió de les dues accions es vol contribuir a una experiència amplificada que enllaci la casa i el camí com a conceptes i sentiments comuns.

Per tal de reflectir simbòlicament la idiosincràsia de les qüestions espacials, socials i artístiques de Figueres i Perpinyà, els bols soterrats a cada costat de la frontera seran encarregats a infants de la ciutat oposada. De manera que els bols esdevindran objectes ambaixadors, i el fet que siguin fets per nens i nenes li atorga un sentit desproveït de prejudicis que contribueix a l'esperança.

El projecte Marges i Fronteres comença a les ciutats de Figueres i Perpinyà, però proposa un encontre entre persones a un espai natural, com és la carena del Puig Neulós, expandint la idea d'intervenció a l'espai públic urbà, per explorar els espais interludis.

Els punts que indiquen el soterrament dels bols, que assenyalen el recorregut entre les dues ciutats, també permetrà tenir constància gràfica de la caminada. Aquesta informació es pot emmagatzemar a Google Earth acompanyada d'imatges que il·lustrin les accions. Les dos caminades seran enregistrades en vídeo i fotografia per tal de documentar i contrastar l'experiència dels dos viatges.

Tot el material resultant de la caminada serà revisat, endreçat i exposat a les dos ciutats en els termes de representació que es decideixi entre les parts que donin suport al projecte.

PRODUCCIÓ

La distància dels dos recorreguts fins a la frontera és aproximadament de 36 Km. des de Figueres i 36 Km. des de Perpinyà. Les caminades seran de dos jornades, per tant al final de la primera caminada es farà nit a Cantallops per la banda de Figueres i a Roca d'Albera pel costat de Perpinyà. En el punt d'encontre dels dos grups es farà la darrera acció, que serà soterrar dos bols junts, un de cada infant de les dues ciutats. Aprop d'aquest punt hi arriba la carretera per posar al servei dels caminants un vehicle de retorn a les dues ciutats.

Es compta amb l'associació Rutabike.com per fer el recorregut de prova en bicicleta el dia 21 de juliol i marcar en un GPS els punts adequats de les parades per soterrar els bols, determinar els llocs per fer nit enmig de la caminada (petits pobles de muntanya), i comprovar el punt d'encontre i retorn dels dos grups. L'organització final es farà en diàleg amb experts d'una banda i l'altra de la frontera, contrastant el recorregut i les parades suggerides des del projecte.

La quantitat de bols que s'ha pensat és de 24 per cada costat. Aquesta cadència respon a l'hora com a unitat de temps i a la suma de les hores dels dos dies que es necessiten aproximadament per fer la caminada. Aquest càlcul dóna 48 bols. Per traslladar-los s'han de repartir entre els caminants. En el cas de que fóssim 12 caminants per cada grup equivaldria a portar dos bols a cada motxilla, apart del necessari per passar els dos dies. El model dels bols pot ser de mida mitjana i d'un pes lleuger per fer còmode el seu transport.

El fet de què el punt de trobada sigui accessible en cotxe dóna l'oportunitat de veure la darrera acció a persones que per la raó que sigui no han pogut fer la caminada. Per celebrar l'acte de la trobada es pot llegir un text d'autors de cada ciutat, o un escrit que representi a les dues.

Marges i Fronteres és un projecte que necessita el suport i la coordinació de persones i institucions implicades amb les dues ciutats, com per exemple els pobles de Roca d'Albera i Cantallops i els centres excursionistes GPRENC i Empurdanès. També s'està treballant per comptar amb la col·laboració de l'Association Artística "Artboressence" i la Casa de la Generalitat de Catalunya, ambdues de Perpinyà. Des de Figueres, el principal ajut ve d'INGRÀVID, Festival de Cultura Contemporània d'Empordà, realitzant importants tasques d'organització, coordinació i una prestació econòmica detallada a l'apartat de pressupost. Des de fora de Figueres, per tractar-se d'un projecte que contempla art, educació i territori, comptarà amb la col·laboració de centres culturals afins a aquestes línies d'actuació, com són ACVic i Nau Còclea. Al marge de la col·laboració en matèria d'infraestructura dels dos centres, la partida de suport econòmic s'ha de determinar, atès que es troben enmig de la gestió de les subvencions del 2013 i no tenen un pressupost definit.

Aquest projecte participarà entre el 24 i 31 d'agost de 2013 en format de pòster explicatiu a FRONTERA CERO 5to Festival de Arte Contemporáneo de Sant Francisco del Rincón y Purísima del Rincón de Mèxic. També ha estat presentat a la convocatòria ANTIATLES, exposició que es farà amb treballs en els àmbits de la ciència i l'art relacionats amb la frontera a dos ciutats del sud de França: Marsella i Aix-en-Provence, entre octubre de 2013 i març de 2014.

DIAGRAMA 1

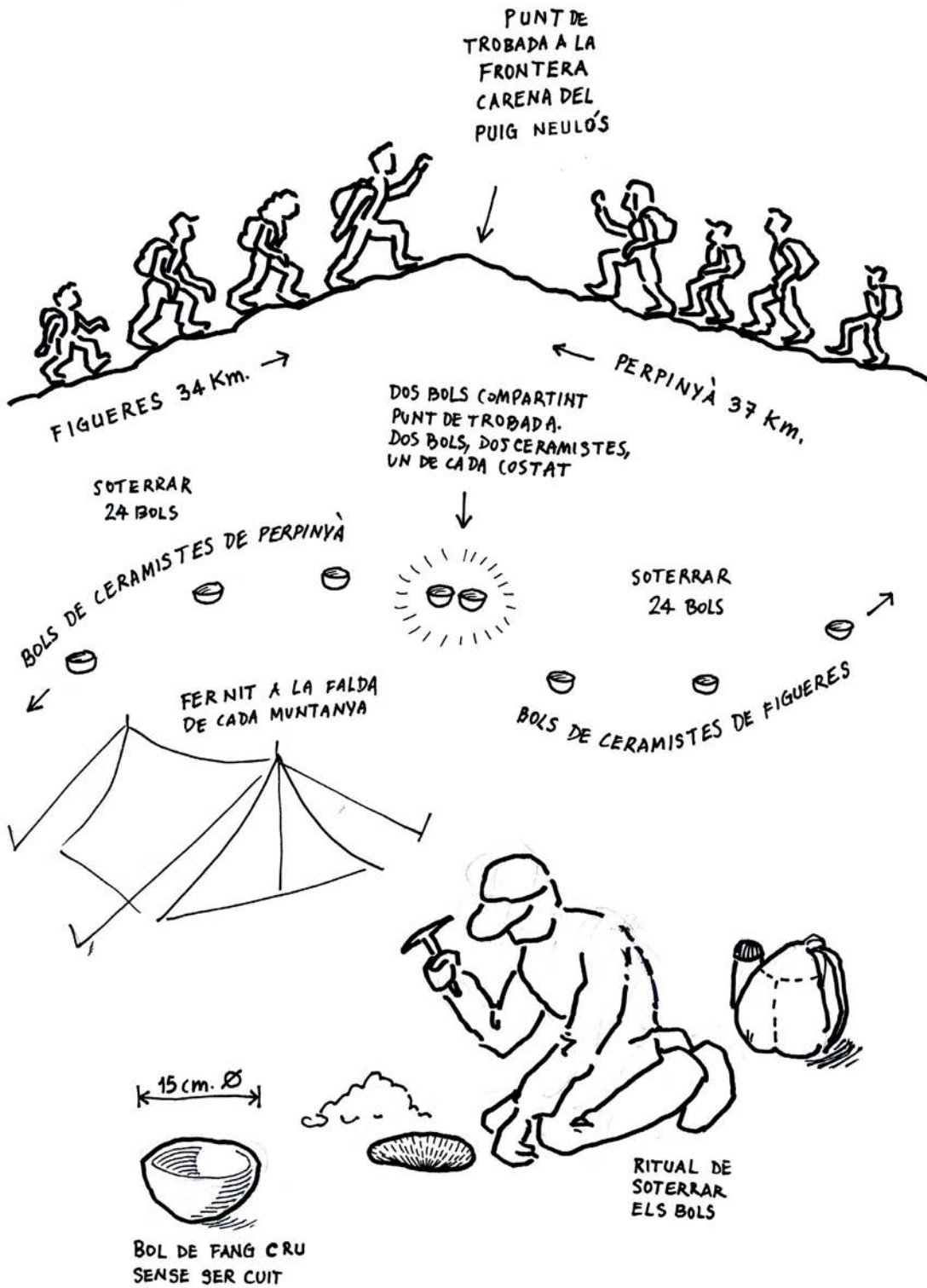
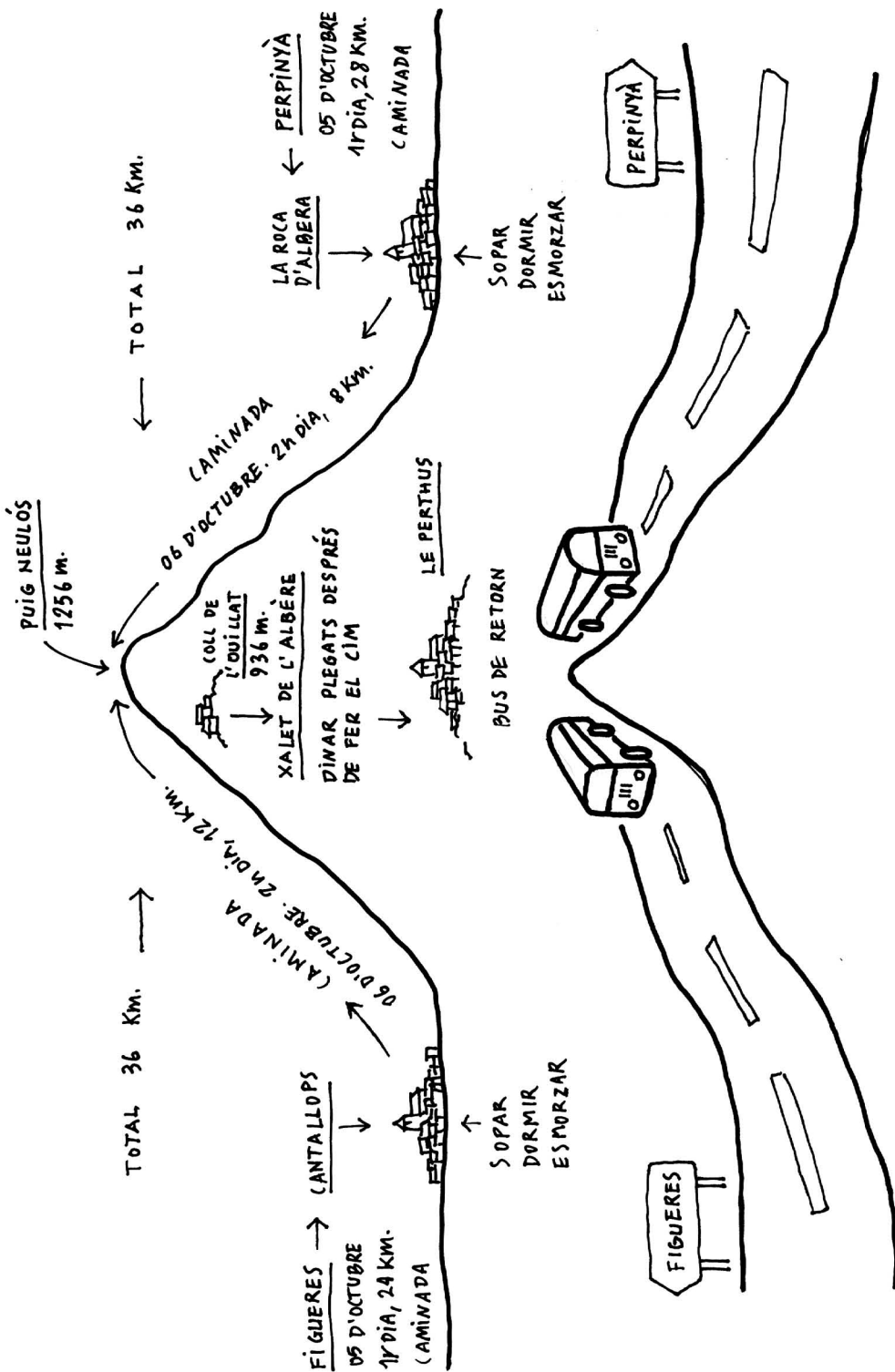
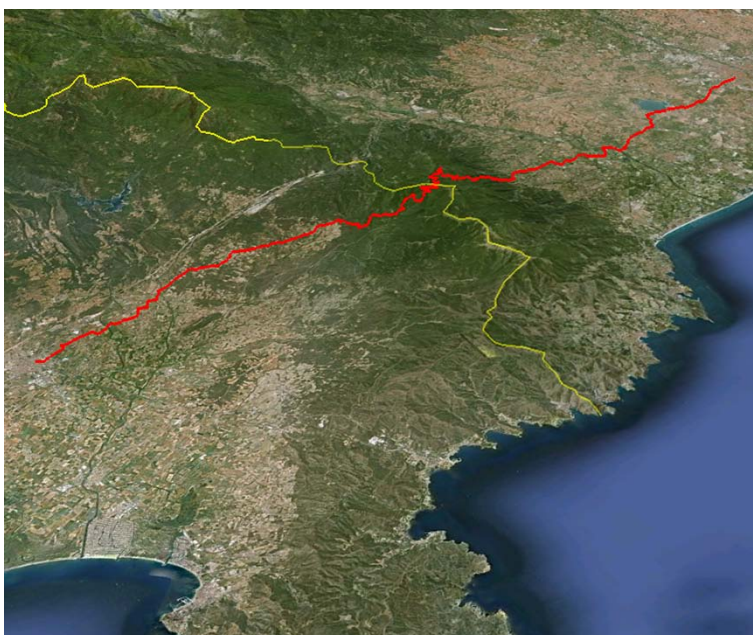
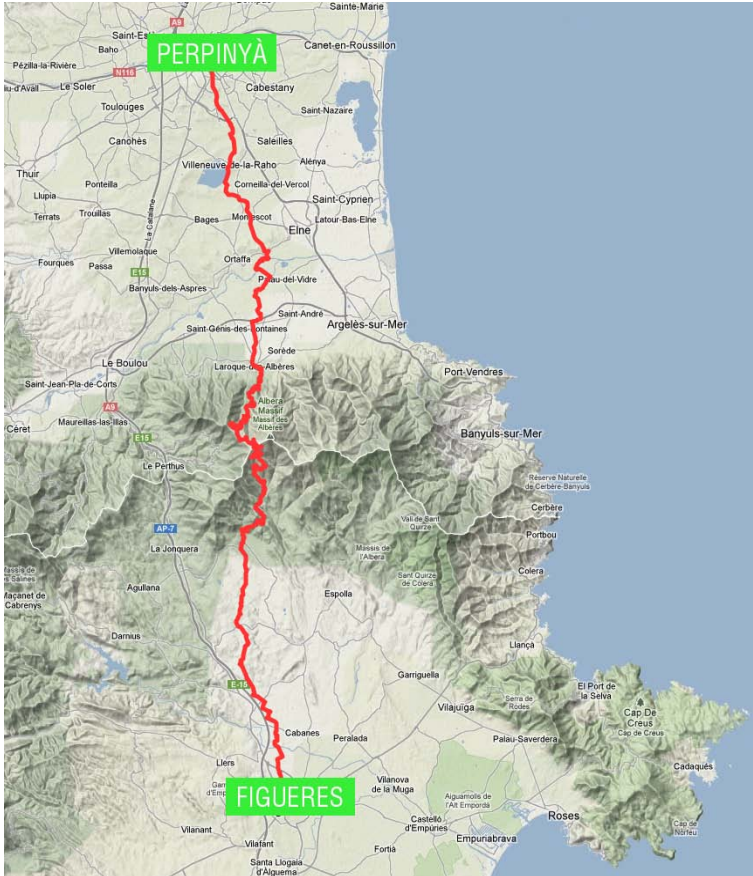

DIAGRAMA 2

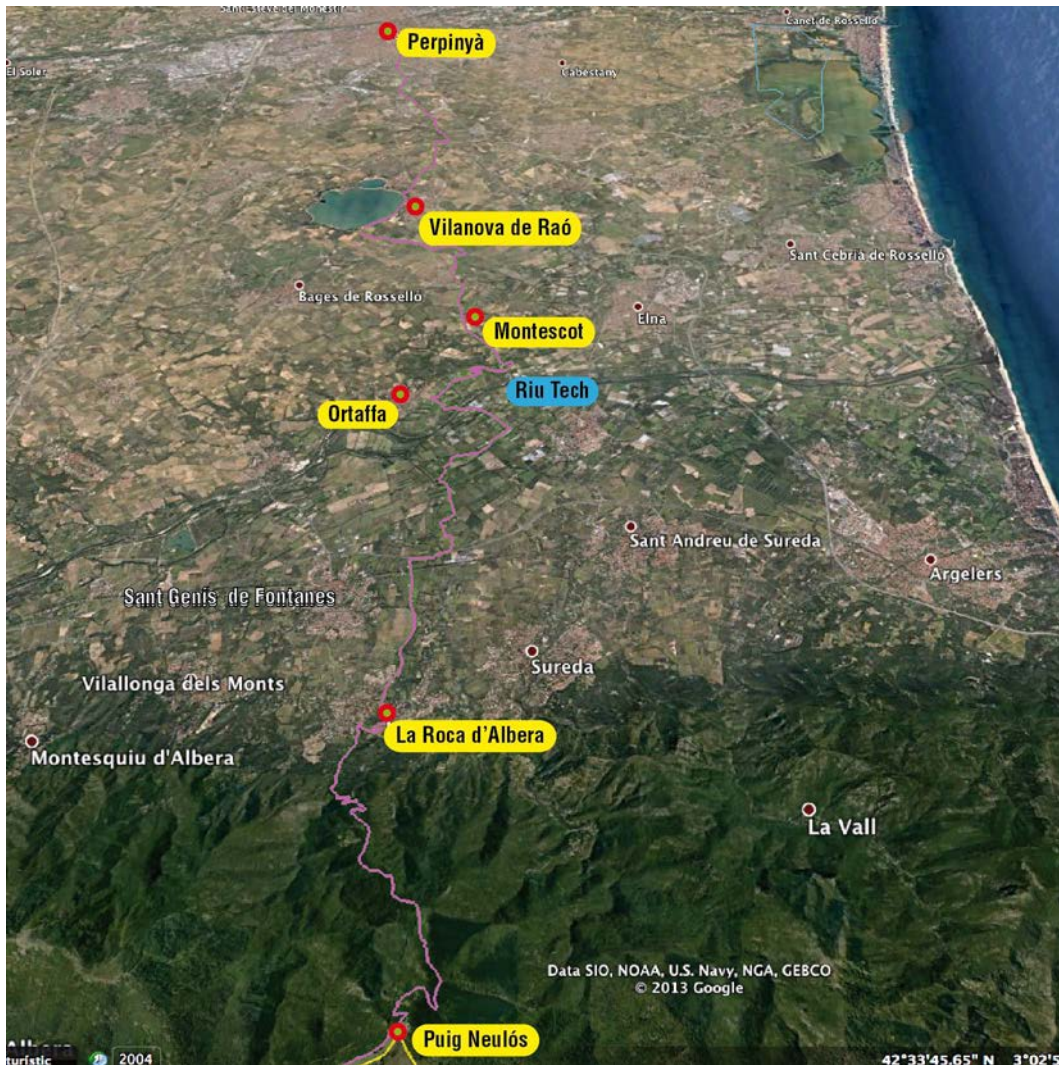
OCTUBRE 2013

RECORREGUT TRANSFRONTERER

PERPINYÀ - PUIG NEULÓS

FIGUERES - PUIG NEULÓS

